

KLIIMAMINISTEERIUM

K Ä S K K I R I

Tallinn

03.10.2024 nr 1-2/24/376

Kliimaministri 22.11.2023. a käskkirja nr 483 „Toetuse andmise tingimuste kehtestamine taaste- ja vastupidavuskava reformi 8.1 „Taastuenergia kasutuselevõtu kiirendamine“ elluviimiseks“ muutmise

Vabariigi Valitsuse 29. novembri 2021. a määruse nr 108 „Taaste- ja vastupidavuskava elluviimise korraldus ja toetuse andmise üldtingimused“ § 7 lõike 1 ja Vabariigi Valitsuse 28. septembri 2023. a protokollilise otsuse nr 50-12 alusel:

kehtestan kliimaministri 22.11.2023. a käskkirja nr 483 lisa 2 uues sõnastuses (lisatud).

Käskkirja saab vaidlustada 30 päeva jooksul arvates selle teatavakstegemisest haldusmenetluse seaduses sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Yoko Alender
kliimaminister

Saata: Keskkonnaagentuur, Keskkonnaamet, Maa-amet, Rahandusministeerium, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Regionaal- ja Põllumajandusministeerium, Riigi Tugiteenuste Keskus, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet

Lisa 2

Taastekava reformi 8.1 „Taastuenergia kasutuselevõtu kiirendamine“ toetuse saaja ja partnerite toetatavad tegevused, eeldatavad tulemused ning toetatavate tegevuste eelarved

1. Kliimaministeerium

- 1.1. Kliimaministeeriumi toetatavad tegevused on:
 - 1.1.1. Reformi elluviimise koordineerimine;
 - 1.1.2. Loastamise ja keskkonnamõju hindamise protsesside arendamine ja sellega seotud võimekuse tõstmine;
 - 1.1.3. Raadamisõiguse tasu kontseptsiooni juurutamine;
 - 1.1.4. Taastuenergia menetlustes keskkonnamõju hindamise kiirendamine;
 - 1.1.5. KOVidele tuuleenergia konsultatsiooniteenuse kujundamine ja rohepöörde võrgustiku loomine;
 - 1.1.6. Ärisektorite dekarboniseerimise teekaartide koostamine ja avalikustamine;
 - 1.1.7. Taastuenergia menetluste kiirendamiseks ehisregistri ja keskkonnaotsuste infosüsteemi KOTKAS arendamine;
 - 1.1.8. Taastuenergia arendamise kiirendamise kommunikatsioonitegevused;
 - 1.1.9. Tuuleenergia prioriteetsete arendusalade määramise jätkutegevused;
 - 1.1.10. Tuuleenergia kasutuselevõtiga seonduvalt elektrihinna prognooside koostamine;
 - 1.1.11. Meretuuleparkide rajamisega seonduvalt energiataristu välisühenduste mõjuanalüüsi koostamine.

1.2. Kliimaministeeriumi toetatavate tegevuste eeldatavad tulemused:

Tegevus	Kvantitatiivne näitaja			Ajakava		Andmeallikas/metoodika	Vastutav osakond
	Ühik	Baas-tase	Siht-tase	Kvartal	Aasta		
1.1.1. Reformi elluviimise koordineerimine.	Toimiv koordineerimisüsteem	0	1	IV	2023	Toetuse kasutamiseks vajalikud alusdokumendid on koostatud ja kinnitatud, kokku on lepitud projekti seire ja aruandluse põhimõtted.	Energeetika

1.1.2. Loastamise ja keskkonnamõju hindamise protsesside arendamine ja sellega seotud võimekuse tõstmine.	Vastuvõetud ja jõustunud seadusemuudatuste pakettide arv	0	1	II	2024	Ehitusseadustiku, veeseaduse, planeerimisseaduse ning keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse muudatused on vastu võetud ja jõustunud.	Ehituse ja elukeskkonna, energeetika
1.1.3. Raadamisõiguse tasu kontseptsiooni juurutamine.	Vastuvõetud ja jõustunud seadusemuudatuste pakettide arv	0	1	II	2024	Keskkonnatasude seaduse ja metsaseaduse muudatused on vastu võetud ja jõustunud.	Metsa
1.1.4. Taastuvenergia menetlustes keskkonnamõju hindamise kiirendamine	Täienduskoolitusmoodulid	0	2	IV	2025	Keskkonnamõju hindamise nõuetele vastavate juhtekspertide lisandumiseks tellitakse ja pakutakse valdkondlikele ekspertidele juhteksperti kvalifikatsiooninõuetes sisalduvaid mõjuhindamise täienduskoolitusmooduleid. Hinnanguliselt 40 valdkondlikule ekspordile pakutakse kaht täienduskoolitusmoodulit: KMH juhteksperti täienduskoolitus mahuga 60 tundi ja KSH juhteksperti täienduskoolitus mahuga 60 tundi. Lisaks koostatakse mõjuhindamiste juhendmaterjal ning analüüs eelhinnangu ning keskkonnamõju hindamise künniste tõstmiseks ning võimalusel nendest hindamistest loobumiseks.	Keskkonnakorraldus ja kiirguse
1.1.5. KOVidele tuuleenergia konsultatsiooniteenuse kujundamine ja rohepöörde võrgustiku loomine.	Võrgustikku kaasatud KOVide arv	0	50	II	2024	Loodud on kontaktpunkt, mis koondab arendajate kui KOV-ide tagasiside, loob haldusala asutuste vahelise võrgustiku ja teenuse probleemide lahendamiseks. Võrgustikku on koondatud vähemalt 50 KOVi.	Rohereformi
1.1.6. Äri sektorite dekarboniseerimiseks sektorite ja tehnoloogiate teekaartide koostamine ja avalikustamine.	Sektorite teekaartide arv	0	8	I	2026	Kliimaneutraalse ja taastuvenergiale toetava majanduse seisukohast kriitilise tähtsusega tehnoloogiate ja sektorite teekaartide koostamine. Koostatud ja avalikustatud on vähemalt 8 teekaarti, mis vastavad keskse projektijuhi koostatud kriteeriumitele.	Rohereformi
1.1.7. Taastuvenergia menetluste kiirendamiseks ehitisregistri ja keskkonnaotsuste infosüsteemi KOTKAS arendamine	Ehitisregistri ja keskkonnaotsuste infosüsteemi arendused	0	2	II	2025	Ehitisregistris ja keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS on tehtud arendused meretuuleparkide hoonestuslubade menetluste rakendamiseks ning arendused taastuvenergia menetluste kiirendamiseks taastuvenergia direktiivi muudatustest tulenevalt. Loodud on ühtne kontaktpunkt EHRis, et menetleda taastuvenergia projekte. Täiendatakse EHRi menetluskeskkonna funktsionaalsused, liidestatakse	Ehituse ja elukeskkonna

						EHR KOTKASega (x-tee teenused) ja täiendatakse KOTKASE funktsionaalsusi suhtluseks EHRI menetluskeskkonnaga.	
1.1.8. Taastuvenergia arendamise kiirendamise kommunikatsioonitegevused.	Kommunikatsioonipartner	0	1	III	2023	Kommunikatsioonipartneriga on leping sõlmitud ja ta on tööd alustanud.	Avalike suhete
1.1.9. Tuuleenergia prioriteetsete arendusalade määramise jätkutegevused	Alade kasutuselevõtuks vajalikud toimingud on kavandatud	0	1	III	2024	Tuuleenergia prioriteetsete arendusalade kaardistamisega kaasnevalt hinnatakse koos tuuleenergia prioriteetsete alade määramiseks Vabariigi Valitsuse otsuse ettevalmistamisega ka täiendavate tegevuste, sh maatoimingute ja kiirendatud planeeringute vajadust, mis nende alade tuuleenergia jaoks kasutuselevõtuks on vajalik teha. Vajadusel muudetakse analüüsile järgnevalt Maa-ameti ning Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumiga tegevusi käskkirjas.	Energeetika
1.1.10. Tuuleenergia kasutuselevõtuga seonduvalt elektrihinna prognooside koostamine	Kvartaalsete mõjuanalüüsides arv	0	5	I	2026	Rahvusvaheliselt kasutatavate energiahinna ja tehnoloogiate prognooside alusel koostatakse kvartaalselt tuuleenergia kasutuselevõtuga seoses Eesti energiahindade prognoosid koos analüüsiga.	Energeetika
1.1.11. Meretuuleparkide rajamisega seonduvalt mõjuanalüüsideskoostamine	Mõjuanalüüsides arv	0	2	IV	2025	Koostatakse meretuuleparkide kasutuselevõtuga seonduvalt meretuuleenergia riigisisese väärtusahela mõju analüüs ning võimalike välisühenduste, sh vajaliku energiataristu stsenaariumite ja mõju analüüs.	Merendus. Energeetika

1.3. Kliimaministeeriumi toetatavate tegevuste eelarve on 10 699 389 eurot, mis sisaldab käesoleva käskkirja lisa 1 punktis 6.3. nimetatud tegevuste kulusid.

2. Keskkonnaagentuur

2.1. Keskkonnaagentuuri toetatavad tegevused on:

- 2.1.1. Tuuleenergia prioriteetsete arendusalade kaardistamine;
- 2.1.2. Taastuvenergia võimsuste kaardistamine;
- 2.1.3. Tuuleenergeetika arendajate projektide arengu ülevaate koostamine;
- 2.1.4. Maardlate aladel taastuvenergia arendamiseks sobivate alade kaardistamine;
- 2.1.5. Tuuleenergia arendamiseks riigi planeeringute loodusuuringute läbiviimine.

2.2. Keskkonnaagentuuri toetatavate tegevuste eeldatavad tulemused:

Tegevus	Kvantitatiivne näitaja			Ajakava		Andmeallikas/metoodika
	Ühik	Baas-tase	Siht-tase	Kvartal	Aasta	
2.1.1. Tuuleenergia prioriteetsete arendusalade kaardistamine.	Tuuleenergia võimsus, mida on võimalik arendada kaardistatud aladel	0	1000 MW	III	2024	Valitsusele on esitatud 1000 MW tootmispotentsiaali eesmärki arvestavalt tuuleenergia arendamiseks sobivaid maismaa alasid puudutava seire ja uuringute tulemused. Alad sisaldavad tuuleenergia arendamiseks kõige sobivamaid alasid, millega on võimalik liikuda kiiresti kas planeeringute või loamenetluse etappi ning soovitusi juurdepääsu ja liinide koridoride valikuks. Alade tuvastamisel on lähtutud REPowerEU meetmete „ei kahjusta oluliselt“ põhimõtte analüüsist. Vajadusel pakutakse alade kasutussevõtmiseks välja sobivad leevendus- või hüvitusmeetmed.
2.1.2. Taastuvenergia võimsuste kaardistamine.	Kaardirakendus on loodud	0	2	II	2025	Esimese etapina koondatakse riigipoolne info ja arendajate jagatud andmed ühte tuuleenergia arengut toetavasse ja kajastavasse kaardirakendusse. Teise etapina kaardistatakse taastuvenergia direktiivi muudatustes kirjeldatud nõuetest lähtudes Eestis rajatud ja kavandatava taastuvenergia, sh tuuleenergia, võimsused.
2.1.3. Tuuleenergeetika arendajate projektide arengu ülevaate koostamine.	Kvartaalsete raportite arv	0	11	I	2026	Keskkonnaagentuur esitab Kliimaministeeriumile igal kvartalil ülevaate arendajate tuuleenergia projektidest ja nende esialgsest ajakavast (planeeringu taotlusest toimiva tuulikuni). Igas kvartalis fikseeritakse hetkeseis ajakavas ja kirjeldatakse takistusi, kui neid on, vajadusel korrigeeritakse projektipõhiselt ajakava.
2.1.4. Maardlate aladel taastuvenergia arendamiseks sobivaimate alade kaardistamine	Maardlaaladel sobivaimate tuuleenergia alade kaardistus	0	1	III	2025	Maardlaaladel on kaardistatud taastuvenergia arendamiseks sobivad alad või alade osad nii ajutiste ehitiste rajamise (vahekasutuse), kui maapõue seisundit mõjutava tegevuse lubamise (ammendunud mäeeraldis, kus maavara kaevandamine on lõpetatud või kavandatakse maavara(-de) konserveerimist) osas sama ala kaevandusloa raames taastuvenergia ehitiste rajamise võimalusi arvestades.
2.1.5. Tuuleenergia arendamiseks riigi planeeringute loodusuuringute läbiviimine.	Eesti-Läti 4. võrguühenduse riigi eriplaneeringu loodusuuringud on läbi viidud	0	1	IV	2025	Eesti- Läti 4. ühenduse riigi eriplaneeringu koostamisel vajalike loodusuuringute tegemiseks kaasatakse KAURi eksperdid.

2.3. Keskkonnaagentuuri toetatavate tegevuste eelarve on 3 066 811 eurot.

3. Keskkonnaamet

3.1. Keskkonnaameti toetatavad tegevused on:

- 3.1.1. Taastuvenergiat puudutavate KMH, keskkonnamõju strateegilise hindamise (eespool ja edaspidi *KSH*) planeeringute, Natura 2000 hindamise, ehituslubade ja meretuuleparkide hoonestuslubadega seonduvate menetlusprotsesside kiirendamine, sh menetluse kiirendamiseks spetsialistide koolitamine;
- 3.1.2. Eesti looduse infosüsteemis (edaspidi *EELIS*) taastuvenergiat puudutavate loodusväärtuste registriandmete ajakohastamine;
- 3.1.3. Taastuvenergiat puudutavate KMH ja KSH aruannete digitaliseerimine;
- 3.1.4. Taastuvenergiat puudutavate KMH, KSH, planeeringute, Natura 2000 hindamise, ehituslubade ja meretuuleparkide hoonestuslubadega seonduvate menetlusprotsesside parendamine.

3.2. Keskkonnaameti toetatavate tegevuste eeldatavad tulemused:

Tegevus	Kvantitatiivne näitaja			Ajakava		Andmeallikas/metoodika
	Ühik	Baas-tase	Siht-tase	Kvartal	Aasta	
3.1.1. Taastuvenergiat puudutavate KMH, KSH, planeeringute, Natura 2000 hindamise, ehituslubade ja meretuuleparkide hoonestuslubadega seonduvate menetlusprotsesside kiirendamine, sh menetluse kiirendamiseks spetsialistide koolitamine.	Keskkonnaameti menetluse keskmine kestus tööpäevades	24	14	III	2023	Senise keskmise 24 tööpäeva asemel tehakse menetlusprotsessid keskmiselt kuni 14 tööpäevaga. Kiirendatud menetlusi ja spetsialistide koolitusi viiakse läbi kuni käesoleva käskkirja lisa 1 punktis 7 nimetatud abikõlblikkuse perioodi lõpuni.
3.1.2. EELISes taastuvenergiat puudutavate loodusväärtuste registriandmete ajakohastamine.	EELISes olev info on ajakohane	0	1	IV	2025	EELISes uuendatakse taastuvenergia aladega seonduvad enam kui 10 aastat vanad registriandmed ohustatusest lähtuva prioriteetsuse järjekorras. Keskkonnainfot sisaldavad liigiandmebaasid on taastuvenergia aladega seonduvas osas ajakohased ja koondavad riigile teadaoleva taastuvenergia kasutuselevõtuks vajaliku taustainfo.
3.1.3. Taastuvenergiat puudutavate KMH ja KSH aruannete digitaliseerimine.	KMH/KSH aruanded on digitaliseeritud	0	1	II	2025	Varasemad taastuvenergia KMH/KSH aruanded on masinloetaval kujul digitaliseeritud.
3.1.4. Taastuvenergiat puudutavate KMH, KSH, planeeringute, Natura 2000 hindamise, ehituslubade ja meretuuleparkide hoonestuslubadega	Rahuolu menetlusprotsessiga	0	Kasvav	II	2026	Kvartaalselt hinnatakse rahuolu Keskkonnaameti KMH/KSHsid, planeeringute, Natura 2000 hindamist, ehituslubasid ning meretuuleparkide hoonestuslubasid puudutavate menetlusprotsessidega. Hindamise tulemusel

seonduvate menetlusprotsesside parendamine.						arendatakse ja tõhustatakse protsessi. Menetluste kiirus ja kvaliteet on paranenud ning suudetakse paremini panustada klientide nõustamisse.
---	--	--	--	--	--	--

3.3. Keskkonnaameti toetatavate tegevuste eelarve on 4 369 279 eurot.

4. Maa-amet

4.1. Maa-ameti toetatavad tegevused on:

4.1.1. Taastuvenergia projektide menetluses ajakohaste ruumiandmete tagamiseks seadmete hankimine ja uuendamine;

4.1.2. Taastuvenergiat puudutavate ruumiandmete ajakohastamine ja toimekindluse suurendamine;

4.1.3. Maatoimingute ettevalmistamine tuuleenergia prioriteetsete arendusalade kasutuselevõtuks.

4.2. Maa-ameti toetatavate tegevuste eeldatavad tulemused:

Tegevus	Kvantitatiivne näitaja			Ajakava		Andmeallikas/metoodika
	Ühik	Baas-tase	Siht-tase	Kvartal	Aasta	
4.1.1. Taastuvenergia projektide menetluses ajakohaste ruumiandmete tagamiseks seadmete hankimine ja uuendamine.	Lõpetatud hangete arv	0	3	I	2026	2023. a on algatatud aerokaamera hange, 2024. a on algatatud laserskänneri hange ning ESTPOS uuendamine on viidud lõpule aastaks 2026.
4.1.2. Taastuvenergiat puudutavate ruumiandmete ajakohastamine ja toimekindluse suurendamine.	Taastuvenergia kasutuselevõtu kiirendamiseks ajakohastatud ruumiandmekogum	0	1	I	2026	2023. a on ajakohastatud andmed päikeseparkide ja elektrituulikute kohta, 2024. a on ajakohastatud andmed taastuvenergia arenduste teostamiseks vajalike teede kohta (näiteks kohalikud teed), 2025. a on ajakohastatud hoonete 3D-mudelid (fassaadid, katuste kujud või muu vajalik energiakulu ja tootmispotentsiaali hinnanguks), 2026. a on ajakohastatud andmekogumite täiendused. Töö käigus arvestatakse andmekasutaja vajadustest tulenevate muudatustega, teistes andmebaasides olemasoleva info (näiteks ehitisregister ja võrgurajatiste andmebaas) ning seotud teenustega.
4.1.3. Maatoimingute ettevalmistamine tuuleenergia prioriteetsete arendusalade kasutuselevõtuks.	Maatoimingud on ette valmistatud	0	1	III	2024	Tuuleenergia prioriteetsetel arendusaladel on ette valmistatud tuuleenergia projektidega seonduvad vajalikud maatoimingud, nagu riigimaadel hoonestusõiguse andmise ettevalmistused ja enampakkumiste läbiviimine, maakasutusõiguse seadmine aladele tuuleparkide rajamiseks vajalike teede ja tehnovõrkudele, eramaade omandamised, sh maa hindamise toimingud.

4.3. Maa-ameti toetatavate tegevuste eelarve on 6 929 097 eurot.

5. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

5.1. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi toetatav tegevus on tuuleenergia arendamiseks riigi planeeringute läbiviimise kiirendamine.

5.2. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi toetatava tegevuse eeldatav tulemus:

Tegevus	Kvantitatiivne näitaja			Ajakava		Andmeallikas/metoodika
	Ühik	Baas-tase	Siht-tase	Kvartal	Aasta	
5.1. Tuuleenergia arendamiseks riigi planeeringute läbiviimise kiirendamine.	Kiirendatud planeerimismenetluste arv	0	2	I	2026	Kiirendatud korras viiakse läbi kahe taastuvenergia ühendusi puudutava võrguühenduse rajamiseks vajaliku riigi eriplaneeringu menetlus.

5.3. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi toetatavate tegevuste eelarve on 477 382 eurot.

6. Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet

6.1. Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti (edaspidi *TTJA*) toetatavad tegevused on:

6.1.1. Merealal tuuleparkide hoonestuslubade menetluste algatamise kiirendamine;

6.1.2. Merealal tuuleparkide hoonestusloa menetlustoimingute kiirendamine, sh toimingute kiirendamiseks spetsialistide koolitamine;

6.1.3. Merealal tuuleparkide hoonestusloa väljastamise kiirendamine.

6.2. TTJA toetatavate tegevuste eeldatavad tulemused:

Tegevus	Kvantitatiivne näitaja			Ajakava		Andmeallikas/metoodika
	Ühik	Baas-tase	Siht-tase	Kvartal	Aasta	
6.1.1. Merealal tuuleparkide hoonestuslubade menetluste algatamise kiirendamine.	Merealal läbiviidud enampakkumiste arv	0	12	IV	2024	2024. a lõpuks on läbi viidud 12 mereala enampakkumist, sh 2024. a I kv lõpuks on läbiviidud kaks mereala enampakkumist, II kv lõpuks on läbiviidud ühe mereala enampakkumine, III kv lõpuks on läbiviidud kahe mereala enampakkumised ja IV kvartalis on täiendavalt läbiviidud viie mereala enampakkumised. Hoonestusloa menetluse algatamise otsused väljastatakse hiljemalt 90 päeva pärast oksjoni läbiviimist.
6.1.2. Merealal tuuleparkide hoonestusloa	TTJA menetluse kestus tööpäevades	0	14	III	2023	Kiirendatud menetlusi viiakse läbi kuni käesoleva käskkirja lisa 1 punktis 7 nimetatud abikõlblikkuse perioodi lõpuni. Uue menetlusena lisanduva

menetlustoimingute kiirendamine, sh toimingute kiirendamiseks spetsialistide koolitamine.						meretuulepargi hoonestusloa menetluses on TTJA toimingute kestus keskmiselt kuni 14 tööpäeva.
6.1.3. Merealal tuulepargi hoonestusloa väljastamise kiirendamine	Nõuetele vastavaks tunnistatud keskkonnamõju hindamise programmide arv	0	7	I	2026	Keskkonnamõju hindamise menetlusprotsesside konsulteerimine ja keskkonnamõju hindamise programmide nõuetele vastavaks tunnistamine.

6.3.TTJA toetatavate tegevuste eelarve on 1 096 688 eurot.